

Domnului Nicușor Dan, Președintele României
În atenția Departamentului Constituțional-Legislativ,
În atenția Departamentului Administrație, Politici Publice și Societate Civilă,

Subiect Solicitare de promulgare a Legii privind protecția împotriva cererilor vădit neîntemeiate sau a procedurilor judiciare abuzive îndreptate împotriva persoanelor implicate în acțiuni de mobilizare publică ([L 276/2026](#) / [PL-x nr. 58/2026](#)) - *Legea anti-SLAPP*

Data 16 septembrie 2026

Stimate domnule Președinte al României,

Subscrisele, 69 de organizații neguvernamentale semnatare, organizații civice și organizații de presă, vă adresăm prezenta pentru a vă solicita respectuos **promulgarea Legii anti-SLAPP** ([L 276/2026](#) / [PL-x nr. 58/2026](#)), adoptată de Senatul României, în calitate de Cameră decizională, la data de **8 septembrie 2026**, cu 74 de voturi pentru, 3 împotrivă și 29 de abțineri, după adoptarea tacită de către Camera Deputaților. Considerăm că această lege este necesară și așteptată de societatea civilă și de presa independentă și că intrarea sa în vigoare cât mai curând reprezintă o prioritate pentru protejarea spațiului civic din România.

1. Obiectul legii și contextul european

Legea are ca obiect transpunerea în dreptul intern a **Directivei (UE) 2024/1069** privind protecția persoanelor implicate în participarea publică împotriva cererilor vădit neîntemeiate sau a procedurilor judiciare abuzive (proces strategice intentate pentru a reduce la tăcere participarea publică, cunoscute sub denumirea de *Strategic Lawsuits Against Public Participation* sau SLAPP). Directiva urmărește instituirea unor mecanisme procedurale prin care instanțele să poată identifica și opri rapid procedurile judiciare utilizate abuziv pentru intimidarea sau descurajarea participării la dezbaterile publice. Termenul de transpunere a directivei a expirat la 7 mai 2026, iar la 15 iulie 2026 Comisia Europeană a transmis României o scrisoare de punere în întârziere pentru netranspunerea acesteia, cu un termen de răspuns de două luni.

Fenomenul SLAPP constă în utilizarea procedurilor judiciare nu pentru valorificarea unui drept legitim, ci pentru exercitarea unor presiuni financiare și psihologice asupra persoanelor care exprimă opinii sau inițiază demersuri privind chestiuni de interes public. În practică, aceste acțiuni vizează frecvent jurnaliști, organizații ale societății civile sau cetățeni implicați în dezbateri privind protecția mediului, urbanismul, transparența administrației publice sau integritatea în viața publică. Chiar și atunci când astfel de acțiuni sunt în final respinse de instanțe, costurile procesului, riscul unor despăgubiri disproporționate și durata procedurilor produc un efect semnificativ de descurajare asupra participării publice.

2. Situația din România

Fenomenul nu este unul teoretic. În cursul anilor 2024-2026, organizațiile semnatare au documentat **aproximativ 60 de litigii cu caracteristici de tip SLAPP** îndreptate împotriva

unor jurnaliști, redacții, activiști de mediu, organizații civice și cetățeni, și au publicat analize asupra acestor tipuri de litigii (vezi, de exemplu, Raportul *SLAPPs și Libertatea de Exprimare în România*, publicat în martie 2026 de ActiveWatch, sau Ghidul anti-SLAPP publicat de Asociația LiderJust). Mai multe dintre aceste cazuri au fost semnalate și pe Platforma Consiliului Europei pentru protecția jurnalismului și siguranța jurnaliștilor, mecanismul prin care organizațiile partenere ale Consiliului Europei documentează amenințările grave la adresa libertății presei în statele membre, iar statele vizate sunt chemate să răspundă. Printre alertele care privesc România se numără procesele îndreptate împotriva Centrului Român pentru Jurnalism de Investigație, ca urmare a publicării investigației Football Leaks, cele intentate jurnaliștilor proiectului Să Fie Lumină (Centrul de Investigații Media și Dela0.ro) și, în februarie 2026, hărțuirea judiciară a jurnalistei Brîndușa Armanca și a redacției PressHub¹.

Într-un climat din ce în ce mai dificil pentru societatea civilă și pentru presa independentă, existența unor mecanisme legale de protecție împotriva procedurilor judiciare abuzive reprezintă o garanție esențială pentru libertatea de exprimare, dreptul la informație și participarea cetățenilor la viața publică, valori aflate în centrul statului de drept.

3. Ce aduce legea adoptată de Parlament

Legea adoptată de Parlament preia arhitectura directivei și, în câteva privințe importante, merge dincolo de standardul minim european:

- **se aplică și cauzelor naționale**, nu doar celor cu implicații transfrontaliere, la care se limitează directiva. Este cel mai important câștig al legii: majoritatea litigiilor de tip SLAPP din România sunt litigii pur interne, care nu ar fi fost acoperite de o transpunere minimală;
- instituie **garanțiile procesuale prevăzute de directivă**: respingerea rapidă a cererilor vădit neîntemeiate, obligarea reclamantului la depunerea unei cauțiuni pentru acoperirea cheltuielilor de judecată, posibilitatea ca asociațiile și alte organizații să sprijine apărarea pârâtului, despăgubiri, amendă judiciară și publicarea hotărârii în cazul procedurilor abuzive, precum și protecția împotriva hotărârilor pronunțate în state terțe;
- desemnează **Avocatul Poporului ca punct focal național** pentru informarea persoanelor vizate de astfel de proceduri și pentru campanii de sensibilizare și formare;
- instituie obligația **colectării de date** privind procedurile de tip SLAPP de către Avocatul Poporului și Consiliul Superior al Magistraturii, publicate în rapoartele anuale de activitate și transmise Comisiei Europene, ceea ce va permite, pentru prima dată, o evaluare sistematică a fenomenului în România.

4. Eforturile societății civile în procesul legislativ

Pe parcursul procedurii parlamentare, **64 de organizații neguvernamentale, civice și de presă** au transmis Senatului, la 30 aprilie 2026, un apel comun însoțit de 15 propuneri de

¹ A se vedea alertele care vizează România, din platforma „Safety of journalists” a Consiliului Europei, disponibilă la adresa: <https://fom.coe.int/en/pays/detail/11709570>.

amendamente pentru îmbunătățirea proiectului de lege. Propunerile vizau, printre altele, clarificarea noțiunii de mobilizare publică, posibilitatea instanței de a pune în discuție din oficiu garanțiile procesuale, un termen maxim pentru soluționarea cererii de respingere rapidă, caracterul obligatoriu al amenzii judiciare în cazul constatării unei proceduri abuzive și un rol consolidat de îndrumare pentru Avocatul Poporului. Toate propunerile se încadrau în marja de apreciere lăsată statelor membre de directivă și erau fundamentate pe Recomandarea CM/Rec(2024)2 a Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei și pe Recomandarea Comisiei Europene din 27 aprilie 2022.

Amendamentele au fost preluate în avizul Consiliului Economic și Social și în avizul Comisiei pentru drepturile omului, egalitate de șanse, culte și minorități a Senatului și au fost discutate cu senatori din mai multe grupuri parlamentare. Cu toate acestea, ele nu au fost reținute în raportul Comisiei juridice, de numiri, disciplină, imunități și validări și nici în plenul Senatului, astfel încât legea a fost adoptată în forma inițiată de Guvern. Regretăm faptul că dialogul cu societatea civilă nu s-a concretizat în procedura parlamentară, însă apreciem că legea adoptată cuprinde elemente esențiale pentru o protecție reală. Anexăm, spre informare, adresa transmisă Senatului, cu amendamentele propuse.

5. Solicitarea noastră

Deși legea ar fi putut fi îmbunătățită, considerăm că, din perspectiva persoanelor vizate de astfel de proceduri, **prioritatea este intrarea sa în vigoare cât mai curând**. Legea nu se va aplica proceselor aflate în curs, ci doar cauzelor viitoare, astfel încât fiecare lună de întârziere înseamnă noi litigii abuzive care vor rămâne în afara oricărei protecții specifice. Totodată, România se află deja în procedura de constatare a neîndeplinirii obligațiilor pentru netranspunerea directivei, iar întârzierea intrării în vigoare a legii expune statul român la riscuri suplimentare.

În acest context, **vă rugăm respectuos să promulgați Legea anti-SLAPP** în termenul prevăzut de art. 77 alin. (1) din Constituție. Nu solicităm exercitarea dreptului de a cere Parlamentului reexaminarea legii, întrucât o reluare a procedurii legislative ar amâna aplicarea unor garanții de care presa și societatea civilă au nevoie acum. Îmbunătățirile pe care le-am propus vor putea fi aduse ulterior, pe baza datelor colectate de Avocatul Poporului și de Consiliul Superior al Magistraturii și a practicii judiciare care se va forma în aplicarea legii.

Am aprecia, de asemenea, ca promulgarea să fie însoțită de un semnal public privind importanța protejării participării publice și a presei independente, într-un moment în care aceste valori sunt tot mai des puse sub presiune.

Organizațiile semnatare își asumă, la rândul lor, un rol activ în perioada următoare: vom monitoriza aplicarea legii de către instanțe, vom continua documentarea cauzelor de tip SLAPP și vom pune la dispoziția persoanelor vizate și a profesioniștilor din domeniul juridic resursele dezvoltate în ultimii ani (ghid anti-SLAPP, bază de date a cazurilor, jurisprudență relevantă). Rămânem la dispoziția Administrației Prezidențiale pentru orice informații suplimentare.

Vă mulțumim pentru atenția acordată prezentei și vă asigurăm de întreaga noastră considerație.

Cu deosebită considerație,

Asociația LiderJust

Prin Dana Pară
Președinte

Fundația Konrad Adenauer - APADOR-CH

Programul Statul de Drept

Europa de Sud-Est

Prin Alina Monceanu
Coordonator Programe

Prin Georgiana Gheorghe
Director Executiv

Alături de organizațiile semnatare:

1. Asociația LiderJust
2. Fundația Konrad Adenauer - Programul Statul de Drept Europa de Sud-Est
3. APADOR-CH
4. Free Press for Eastern Europe
5. Asociația Eurolife
6. Asociația AER Muntenia
7. ActiveWatch
8. CeRe: Centrul de Resurse pentru participare publică
9. Centrul pentru Jurnalism Independent
10. FDSC - Fundația pentru Dezvoltarea Societății Civile
11. Asociația Rădăuțiul Civic
12. Fundația Eco-Civica
13. Asociația Bankwatch România
14. Floreasca Civica
15. Asociația pentru Consum Sustenabil
16. Asociația Inițiativa Civică Bucureștii Noi
17. ARCA - Asociația pentru cetățenie culturală
18. Grupul de Inițiativă Civică I.O.R. Titan
19. Code for Romania
20. Platforma primulrand.ro
21. Asociația 2Celsius
22. Fundația Greenpeace CEE România
23. Asociația Funky Citizens
24. Miliția Spirituală
25. Asociația CENTRUL DE EXPERTIZĂ EUROPEANĂ - EUROPULS
26. Expert Forum
27. PressOne
28. Centrul FILIA
29. Asociația Tech and Tonic

30. RomaJust Asociația Juriștilor Romi
31. ApTI - Asociația pentru Tehnologie și Internet
32. Context.ro
33. Asociația Dela0 Media (Dela0.ro)
34. Asociația One World Romania
35. World Vision România
36. România Curată
37. Verde Curat
38. Asociația Declic
39. Centrul pentru Inovare Publică
40. Átlátszó Erdély (Transilvania Transparentă)
41. Centrul de Resurse Juridice
42. Alianța „A Patra Putere”
43. Asociația Pro Democrația
44. Info Sud-Est
45. Snoop.ro
46. Asociația Monitorul de Botoșani
47. Recorder
48. RISE Project
49. Starea Nației
50. Misreport
51. Casa Jurnalistului
52. Buletin de București
53. Inquam Photos
54. Asociația Ziariștilor Independenți AZIR - Secția română a Asociației Europene a Jurnaliștilor AEJ
55. Redacția Transtelex
56. Paginademedia.ro
57. Politică la Minut & Centrul pentru Democrație și Bună Guvernare
58. Centrul de Investigații Media
59. Forum Apulum
60. Freedom House România
61. PressHub
62. Scena9
63. Ethical Media Alliance
64. G4Media
65. captura.ro
66. Hotnews
67. Monitorul de Cluj / monitorulcj.ro
68. Agent Green
69. Drepturi și Strâmbe

Anexă: Adresa către Senatul României din 30 aprilie 2026 - Amendamente și propuneri de îmbunătățire a proiectului de Lege anti-SLAPP (PL-x 58/2026 / L 276/2026)